

Závěr

Úvodem bylo řečeno, že tento způsob výkonu rozhodnutí představuje pro povinného velmi závažný a citelný zásah do jeho majetkových poměrů. Tomuto faktu nemalou měrou přispívá i skutečnost, že povinný ve většině případech o možné návštěvě soudního vykonavatele předem neví, a v zájmu co nejvyšší efektivity mobilární exekuce, by ani vědět neměl. Právě hledisko efektivity považují za jedno z nejdiskutabilnějších. Porovnáme-li faktické náklady spojené s tímto způsobem výkonu rozhodnutí na straně jedné a na straně druhé celkový podíl na úplném uspokojení vymáhané pohledávky, výsledkem bude poměrně nepříznivé hodnocení mobilární exekuce. Důvodem je zpravidla nízká hodnota sepisovaných věcí a následný mizivý zájem o koupi těchto věcí v dražbě, to vše doprovázené zvýšenými náklady na uskladnění zajištěných věcí a závažným, často traumatizujícím zásahem do majetkových a osobnostních práv povinného.

S přihlédnutím k těmto skutečnostem, hodnotím stávající právní úpravu, spočívající v explicitním zakotvení zásady priority jistých způsobů provedení exekuce (příkázání pohledávky, srážky ze mzdy), spíše pozitivně. Odpůrci namítají, že je takto dáván povinnému značný prostor k maření eventuálního výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí, a to případným zcizením těchto věcí, nicméně poznatky z praxe tyto obavy spíše nepotvrzují a nutno podotknout, že i před výslovným zakotvením tohoto postupu soudní exekutoři preferovali způsoby výkonu tzv. od stolu, právě vzhledem k vyšší efektivitě ostatních způsobů provedení exekuce.

Bohužel neexistují statistiky deklarující celkovou úspěšnost vymožení pohledávek pouze tímto konkrétním způsobem výkonu rozhodnutí, osobně však odhaduji, že celkové procento takto vymožených pohledávek bude velmi nízké, zejm. u vyšších vymáhaných částek v řádech statisíců, u nižších pohledávek, řekněme do desetitisíců, lze pak předpokládat úspěšnost vyšší. Mobilární exekuce tak, mezi všemi zákonnými způsoby výkonu rozhodnutí, představuje jakousi poslední instanci tam, kde ostatní preferované způsoby nevedou k vymožení pohledávky a zároveň představuje jakousi zákonnou formu psychického nátlaku na povinného. Domnívám se však, že trendem blízké budoucnosti bude neustále narůstající počet mobilárních exekucí a to i přesto, že nová právní úprava tento způsob spíše upozaduje. Důvod spatřuji zejména v současné ekonomické situaci, zapříčiněné celosvětovou

hospodářskou recesí, kdy výrazně stoupá procento nezaměstnaných lidí, což významně snižuje šance na vymožení pohledávek jinými způsoby.

Objevují se dokonce poměrně radikální názory, požadující zastavení exekuce v případech, nepodaří-li se vymoci pohledávku ostatními, pro povinného šetrnějšími, způsoby exekuce, šlo by tedy o faktické vyloučení mobilární exekuce z celkového výčtu možných způsobů provedení exekuce. S tímto názorem se v žádném případě nelze ztotožnit, neboť by to dle mého znamenalo vážný zásah do základního práva oprávněného na uspokojení jemu přiznané pohledávky v nalézacím řízení a vneslo by to do celého právního řádu pocit právní nejistoty. Řešení spatřuji v nalezení ideální kombinace všech zákonných způsobů exekuce, tak aby docházelo k minimálním zásahům do majetkových poměrů povinného za současného zachování maximální míry úspěšnosti vymožení pohledávky oprávněného.

Ve své práci jsem se v úvodu zabýval obecnými otázkami výkonu rozhodnutí, přestože se přímo nedotýkají samotného tématu práce, považuji však za nezbytné o nich alespoň v minimálním rozsahu pojednat, abychom pak byli schopni pochopit konkrétní způsob výkonu rozhodnutí, a sice výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí. O něm je pak podrobně pojednáno v dalších pasážích této práce, přičemž větší pozornost jsem věnoval úpravě občanského soudního řádu, představující ucelené pojednání o problematice výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí, která je pak ještě doplněna o speciální ustanovení exekučního řádu.

Současná dvoukolejnost v právním řádu České republiky vzbuzuje diskuzi, zda by nebylo vhodnější upravit problematiku vykonávacího řízení komplexně pouze jedním právním předpisem. Osobně to nepovažuji za nutné a v praxi nečiní aplikace současné právní úpravy větší komplikace, naopak považuji za přínosnou možnost volby mezi těmito dvěma právními úpravami. Obě přinášejí pro účastníky řízení určitá pozitiva, ale zároveň i negativa. Úprava výkonu rozhodnutí v občanském soudním řádu znamená pro oprávněného nižší náklady spojené s vymáháním jeho pohledávky, na druhé straně nižší míru efektivity. Oproti tomu úprava exekučního řádu znamená pro oprávněného větší komfort a vyšší šance na vymožení jeho pohledávky, oproti tomu s sebou přináší zvýšené náklady. Bude vždy záležet na oprávněném, aby sám podle svého nejlepšího vědomí a svědomí zvolil pro něho ten nejoptimálnější způsob, jakým se domoci svého práva na uspokojení jeho pohledávky.